

صفر تا صد شرکت‌های دانش‌بنیان

نقش دانشگاهها

در فعالیت شرکت‌های دانش‌بنیان

با توجه به اینکه دانشگاه‌ها بزرگترین واحد‌های تحقیقاتی کشور محسوب می‌شوند و دو عامل مهم به نتیجه رسیدن تحقیقات یعنی امکانات مالی و نیروی انسانی لازم را به خوبی دارند بهتر از هر نهاد دیگری می‌توانند برای تلمسین شرکت‌های دانش‌بنیان اقدام کنند. به عنوان مثال دانشگاه آزاد اسلامی مدتی است که مشغول سرمایه‌گذاری در این حوزه شده است بنابراین نقش و میزان سهم دانشگاه‌ها در شرکت‌های دانش‌بنیان یکی از نکاتی است که باید به آن پرداخته شود.

دانشگاه‌ها و واحدهای پژوهشی پس از تصویب امکان تلمسین شرکت‌های دانش‌بنیان در آیین‌نامه ملی و معاملاتی خود در هیات امنا می‌توانند شروع به تشکیل شرکت‌های دانش‌بنیان کنند. هر شرکت دانش‌بنیان به پیشنهاد تعدادی از اعضای هیات علمی و تصویب دانشگاه یا واحد پژوهشی تلمسین خواهد شد یا توسط دانشگاه و واحد پژوهشی به اعضای هیات علمی پیشنهاد می‌شود. دانشگاه‌ها و واحدهای پژوهشی به صورت‌های زیر می‌توانند در شرکت‌های دانش‌بنیان سهامدار باشند:

۱- به جهت اعتبار دانشگاه یا واحد پژوهشی بخشی از سهام شرکت دانش‌بنیان به نام دانشگاه یا واحد پژوهشی می‌شود.

(حداقل ۱ درصد)

۲- به دلیل استفاده از مورد یا موارد مشخصی از یافته‌های پژوهشی دانشگاه یا واحد پژوهشی در شرکت، بخشی از سهام شرکت با توافق سهامداران (دانشگاه یا واحد پژوهشی و دیگر سهامداران حقیقی یا حقوقی) به نام دانشگاه یا واحد پژوهشی می‌شود (در هر مورد استفاده بنا بر ارزش موضوع استفاده شده، سهام مربوطه می‌تواند از یک درصد تا ۱۰۰ درصد باشد).

۳- به علت سرمایه‌گذاری مستقیم دانشگاه بخشی از سهام شرکت دانش‌بنیان به نام دانشگاه است (درصد متناسب با میزان سرمایه‌گذاری است).

۴- به جهت خدمت‌دهی که دانشگاه به شرکت دانش‌بنیان ارائه می‌دهد بخشی از سهام به نام دانشگاه می‌شود. (متناسب با میزان خدمات)

۵- اگر شرکت دانش‌بنیان دولتی باشد بدون نیاز به ارائه هیچ خدماتی حداقل ۱۰ درصد سهام به نام دانشگاه یا واحد پژوهشی است.

۶- هر دانشگاه در سال نخست می‌تواند یک شرکت مادر تخصصی راه‌اندازی کند.

۷- ایجاد این شرکت‌ها با همکاری شهرداری‌ها یا مشارکت دانشگاه‌های منطقه در اولویت است.

تلمسین کنند اما این کار شرط‌هایی دارد مثل:

- خدمت این شرکت حاضر فادرمحدوده تحقیقات و خدمات علمی و فنی باشد و دانشگاه را از اهداف اصلی آموزشی و پژوهشی خود دور نکند.

- حداکثر ۴۹ درصد سهام شرکت، می‌تواند به اعضای هیات علمی، کارشناسان پژوهشی، تکنسین‌ها و کارکنان همان دانشگاه یا مرکز تحقیقاتی تعلق بگیرد.

- اساسنامه نمونه یا خلاص هر یک از شرکت‌های دانش‌بنیان دولتی و در هر یک از دانشگاه‌ها یا مراکز تحقیقاتی به پیشنهاد معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری به تصویب هیات وزیران می‌رسد.

- سهامداران و شرکت دانش‌بنیان دولتی از محدودیت قلمرو منع مداخله وزرا و نمایندگان مجلس، دولت و کارمندان دولت در معاملات دولتی و کشوری مصوب ۱۳۳۷/۱۰/۲۲ مستثنی هستند.

- شرکت‌های دانش‌بنیان با مالکیت ۱۰۰ درصد اعضای هیات علمی دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری تابع قانون تجارت بوده و براساس قوانین مذکور و با حمایت دولت تشکیل می‌شوند.

- هرگونه معامله دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی دولتی با این گونه شرکت‌ها ممنوع است و کلیه قراردادهای این شرکت‌ها بعد از پایان قرارداد با تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری روی وب‌گامی به آدرس www.iran.doc.ac.ir قرار می‌گیرد.

نظرمهرجی شرکت‌های دانش‌بنیان

که از اسم‌شان برمی‌آید به فعلیت‌های علمی می‌پردازند که در راستای نیازهای جامعه و قابل تبدیل به پول هستند. در واقع این شرکت‌ها در حوزه ورود علم به صنعت تلقی می‌شوند. وجود این شرکت‌ها در ایران از زمانی اهمیت بیشتری پیدا کرد که متولیان بخش‌های مختلف صنعتی تفاوت فاحش بین رشد علم و صنعت را احساس کردند، تقویتی که حاصل عدم استفاده از دانش و فناوری تولید شده در پژوهشگاه‌ها در عرصه تولید و صنعت بود. به این ترتیب کم‌کم دولت به فکر ارائه تسهیلات به کسانی افتاد که به فکر کاربردی کردن دانش و تبدیل کردن آن به پول و سرمایه بودند و به این ترتیب پای شرکت‌های دانش‌بنیان به حوزه‌های اقتصادی کشور باز شد.

چطور یک شرکت دانش‌بنیان تلمسین کنیم؟

برای اینکه بتوانید یک شرکت دانش‌بنیان (هرچقدر هم کوچک) تلمسین کنید باید به فکر قلع کردن مسئولان دانشگاه‌ها یا پژوهشگاه‌های بزرگ باشید البته اگر عضو هیات علمی این نهادها باشید که دیگر نورعلی نوراست چون شرکت دانش‌بنیان به شرکتی گفته می‌شود که از یک درصد تا ۱۰۰ درصد سهام آن متعلق به یک دانشگاه یا واحد پژوهشی یا از ۵۱ تا ۱۰۰ درصد آن متعلق به اعضای هیات علمی دانشگاه‌ها یا واحدهای پژوهشی باشد. در صورتی که سهام دانشگاه کمتر از ۵۱ درصد باشد شرکت دانش‌بنیان خصوصی است و در غیر این صورت شرکت دانش‌بنیان دولتی محسوب می‌شود.

انواع شرکت‌های دانش‌بنیان

شرکت‌های دانش‌بنیان به دو دسته کلی تقسیم می‌شوند: شرکت‌هایی که فقط اعضای هیات علمی مالک آن هستند و شرکت‌هایی که دانشگاه‌ها نیز مالکیت دارند. در صورتی که سهام دانشگاه کمتر از ۵۱ درصد باشد، شرکت دانش‌بنیان، شرکتی خصوصی است که باید تابع قلمرو تجارت باشد و در اداره ثبت شرکت‌ها ثبت شود. دانشگاه‌ها و واحدهای پژوهشی می‌توانند طبق قلمرو هیات امنای پس از تصویب هیات امنای شرکت‌های خصوصی سهامدار باشند و در بند الف ماده ۴۸ قانون برنامه چهارم نیز به دولت اجازه داده شده است که زمینه ساز و حامی تشکیل شرکت‌های غیردولتی توسعه فناوری و شرکت‌های خدمت‌مهندسی باشد. در صورتی که سهام دانشگاه ۵۰ درصد یا بیشتر باشد، شرکت دانش‌بنیان، شرکتی دولتی است. در بند الف ماده ۱۵۴ قانون برنامه سوم توسعه که در ماده ۵۱ قانون برنامه چهارم نیز تنفیذ شده است، دانشگاه‌ها و واحدهای پژوهشی دولتی مصوب می‌توانند پس از تصویب هیات امنای شرکت دولتی